

DRAPPELUL

ziar independent

Inscris sub Nr. 13/1938 la Trib. Arad

ABONAMENTE:

200.—

la domiciliu, industrii, toate inst. part. și publ. 1000.—

Director:

VASILE I. OSTOIA

REDACȚII ȘI ADMINISTRAȚII:

ARAD, STR. POPA ION RUSU Nr. 3 Tel. 19-91
Timișoara, Piața Traian Nr. 2

Onomastica Făt-Frumosului

Miercuri, 8 Noembrie, dela capăt la altul al țării, mic mare, bogat și sărac deopotrivă, va sărbătorii ziua onomastică a Măriei Sale Voevodului Voevod Mihai de Alba Iulia.

Sărbătoarea de Miercuri, este numai a Bisericii, ea este a neamului, fiindcă neamul întreg se bucură în ziua onomastică a Măriei Sale Voevodului Voevod Mihai de Alba Iulia.

Neamul întreg își atingește vârstă urmărind fiecare pas vieții Sale, cu dragoste și grijă, așa cum un părinte micilor își urmărește copilul, care este nădejdea viitorului.

Această zi, de superbă sărbătoare, care va fi sărbătorită de toată suflarea românească va avea o deosebită importanță, deoarece acum câteva zile în urmă, la 25 Octombrie, Făt-Frumos, Vlăstarul României, micul flăcău reșesc, purtător de eternitate regală și românească, a împlinit 18 ani de viață, devenind major toatădată, Măria Sa a devenit

Senator de drept, precum și membru al Academiei Române.

Măria Sa Marele Voevod Mihai a crescut împreună cu cei de vârsta Lui, cu fiii țării.

M. S. Marele Voevod Mihai, pentru a-i cunoaște și pentru a putea pătrunde până în cele mai ascunse taine

ale sufletului poporului Său de mâine peste care va domni.

Măria Sa este unicul moștenitor de tron — care la vârsta de 18 ani — să împlinescă în așa mod excepțional o dezvoltare spirituală și fizică atât de desăvârșită.

Spre El sunt ațintiți ochii întregului Neam, spre El sunt îndreptate toate speranțele zilei de mâine, în El găsim sprijin toate năzuințele întregului popor.

Augustul Său Tată — sub al cărui domnie a renăscut România — vrea să dea României de mâine un șef integru din sufletul neamului.

Poporul României Mari pe vecie, care prăznuiește ziua numelui Măriei Sale, prin al Victoriei și izbâzii românești, aduce prinosul său de dragoste, cu urare unei domnii glorioase și mărețe, spre strălucirea coroanei și fericea poporului Său, înălțând din toate inimile spre Tronul Tatălui Ceresc, rugă fierbinți pentru sănătatea și viața Lui.

VASILE I. OSTOIA

Ministerul Ordinii Publice

Pentru un stat ce rădănește să se impună opiniei publice mondiale, sub semnul civilizației, grija pentru bunele orânduiri dinăuntrul granițelor sale trebuie să constituie o permanentă datorie și o conducătorilor și a cetățenilor.

Cine urmărește evoluția statului nostru își dă, fără îndoială, seama că — de-a lungul veacurilor, oricât au fost, uneori, de furtunoase acestea, — pârghia de rezistență s'a confundat cu spiritul de disciplină al poporului, care — solidar — cu o conștiință unitară a luptat împotriva oricărei apăsări a soartei, biruind, până la urmă în lumina a-celorași scumpe țeluri patriotice.

De aci din această resursă bogată a înțelepciunii și a cuminenței, cu care Dumnezeu a înzestrat firea românilor, s'au alimentat toate marile izbânzii de interes național.

N'au fost — istoria noastră stă măturie — lesne de învins greutățile câte vitregia soartei le-a scos în calea bunilor și străbunilor noștri. Hotărârea însă, de a le înlătura a fost atât de tenace, încât în blocul granitic al voințelor obștești, nici o crăpătură nu se ivea. Toți fiii țării, fără deosebire de treaptă socială, simțeau că au aceeași datorie: aceea de a face zid de neînfrânt în fața oricărei primejdii.

Conștiința acestei datorii își reștrângea, în chip firesc, luminile ei mântuitoare asupra raporturilor ce trebuie să se stabilească între locuitorii aceluiași pământ. De aci, aceea bună înțelegere, aceea stimă reciprocă dintre oameni, într'un cuvânt acel simțământ al armoniei ce caracterizează firea românilor.

În tradiția acestui spirit, de disciplină interioară și de ordine obștească, au sporit, an de an, deceni cu decenii și veac de veac, bunurile patrimoniului nostru național.

Ministerul Ordinii Publice, non înfrânt, vine să atragă atenția cu singure legile acestei tradiții sunt vrednice să ne dea și astăzi țării suflătoare, pe care, mai mult decât oricând poate, o impun vremurile ce străbatem.

Ceeace — în mic — reprezintă sub aspectul bunei înțelegeri, o familie, — se cuvine să înfrățeze întreaga națiune, ai cărei fii să se știe pătrunși de aceea datorie: pașă legilor țării, pentru a încheia, astfel, o forță unitară a tuturor sufletelor.

Pentru aceasta, nu trebuie să se

dea prilejul vreunei constrângeri. Tradiția românească nu îngăduie asemenea abateri dela norma disciplinei.

D. general Gabriel Marinescu, spiritul de suplete și pătrundere rară, fiind investit cu demnitatea conducerii noului minister, a întocmit o circulară, dând astfel cel dintâi dovada celui, duh al înțelepciunii românești, de care am amintit.

D-sa a ținut să atragă atențiunea organelor în subordine pe departe, și obștești, pe de alta, că ceace prezidează activitatea noului Minister și ceace trebuie să fie pentru toți căi demne de urmați, sunt legile străvechii înțelepciunii românești: adică simțământul ordinii și al respectului față de orânduiriile țării.

Orice conștiință românească înțeleasă că aceasta este unul dintre marile imperative ale oricăror vremi.

Circulația slabă prin Canalul Suez

Din comunicate mai vechi ale Societății Canalului Suez s'a putut cunoaște o micșorare a circulației prin canal, începând dela August a. c. Chiar și în a două jumătate a lunii Octombrie circulația nu a atins starea normală. Lipsa vaselor germane e deosebit de simțitoare, deoarece Germania ocupa după Marea Britania locul al treilea. Marea Britanie însăși are o circulație cu mult mai mică decât cea obișnuită prin canalul Suez, în urma destinderii activității britanice în Orient și în răsăritul îndepărtat. O lovitură mare mai este și faptul că premiile de asigurare în contra riscului de războiu sunt mai mici pentru drumurile în jurul capului bunei speranțe decât prin marea mediteraneană și canalul Suez.

Al Capone va fi pus în libertate

Faimosul gangster american, Al Capone, va fi pus în libertate în ziua de 19 crt. El a declarat că n'are altă dorință decât a trăi retras în villa sa blindată din California.

DEFENSIVA ȘTIINȚEI

În curând va începe o nouă ofensivă: a științei. Ea vine după ofensiva agricolă și cea militară, ale căror rezultate bune au întrecut toate așteptările.

Ce înseamnă noua inițiativă și care sunt obiectivele ei? În primul rând, ea satisface legea de necesitate a progresului. Prosperitatea unui stat bogăția unui popor nu se bândesc prin scheme ideologice și formule mistice. Tăcută puternică își întemeiază viața lor economică și spirituală pe știință. Dacă un patrimoniu dispunea în vremurile antice de 100 sclavi, un american are astăzi la îndemână 20 sclavi în forțe motrice, un agricultor german 20 sclavi în motorul tractorului. Știința eliberează pe oameni de muncile grele și

obositoare, dezvoltă resursele economice, ridică standardul vieții sociale, și emancipează popoarele de sub robia mijloacelor primare ale existenței.

Ofensiva științei la noi trebuie înțeleasă deci într'un larg sens social, așa cum toate reformele de până acum au avut darul să ridice întreaga obște a țării. Laboratoarele, mijloacele universitare și oamenii de știință vor avea misiunea să lucreze pe teren într'un cadru general, stimulând energiile creatoare, descoperind noi surse de bogăție, modernizând aparatul nostru de producție, și imprimând în conștiințe sentimentul promovării prin știință. Așa se poate schița ofensiva care va începe peste câteva zile.

Semnalul se va da la Cluj de către Extensiunea universitară. Această organizație a corpului didactic din învățământul superior, a avut după unire o misiune tot atât de importantă. Extensiunea a făcut cunoscut cultura românească în provincia ardeleană și, în special, a arătat oamenilor valoarea morală și științifică a acestei culturi. Acum, extensiunea se angajează la o nouă acțiune de proporții chiar mai vaste pregătind poporul nostru pentru o mare biruință a progresului.

De altfel, vremea este și foarte prielnică unei astfel de inițiative. După fiecare revoluție morală, popoarele au înregistrat epoci glorioase în

(Continuare: în pag. II-a)

Banatul sub Turci

istoria poporului bănățean cuprinde un capitol pe cât de trist, pe atât de adevărat.

Banatul în timpul dominației turcești a trebuit să suferă cele mai multe încercări venite din partea poporului românesc și străin de civilizația găsită aici.

Din acest conflict grav, au ieșit din multe încercări grele pe cari numai acela care a penetrat istoria poporului bănățean, poate reface amintirea de tristă amintire, pe care-au trăit bănățenii sub domnia

urgisită a turcilor. Cu toate acestea elementul etnic al poporului bănățean, a rămas din trecut și până azi elementul românesc, adănc infiltrat în întreg Banatul.

Nici o stăpânire din trecut, nici cea ungiurească, turcească, n'au fost în stare să șteargă caracterul exclusiv românesc al provinciei bănățene. (S. Dragomir: vechimea elementului românesc și col. străine în Banat, în An. Ist. de Istorie Națională din Cluj, 1924 pag. 12).

Românii bănățeni au opus o rezistență puternică atât Ungurilor

cutropitori de drepturi, cât și Turcilor păgâni. Cea mai bună dovadă o avem în vechile cuezate și mai târziu în voievodatele noastre românești, Banatul a avut atâția cneji și bani de Severin, originea cărora documentele ne-o arată că fiind români...

Cu toate influențele primite, provincia bănățeană a rămas românească, vechea autonomie, a rămas ca o piatră puternică în trecutul poporului bănățean.

Apariția Turcilor în Banat, a însemnat schimbarea atitudinii de luptă a regilor unguri — fixarea unei probleme bine determinată, a-

părarea granițelor contra păgânilor asuprașii de creștini...

După cucerirea Galipolului (a. 1353) și a Adrianopolului (1365) de către Turci, lumea creștină din Balcani, s'a trezit în fața unui nou și periculos dușman. Turcii mănteau tot mai mult în Peninsula balcanică, de aceea vedem că față de imperiul turcesc a lui Mohamed, imperiul creștin își apăra întreg patrimoniul de civilizație creștină. (N. Iorga: Histoire des Roumains et de leurs civilisations, Bucarest, 1922, pag. 64—65). Ludovic cel Mare (1342—1382) intenționează să-i atace în Asia Mică la 1365, armatele trimise contra lui Sracimir în mare

parte sunt contingente din Banatul Timișan, cari luptă cu Turcii în Bulgaria în 1366—1367.

După lupta dela Cosova (1389), Turcii încep să apară în Banat pe la Porțile de Fier. La 1390, când năvălește Sigismund în Caraș-Severin, regele Prigora oferă contra lor pe Nicolae Perény, Banatul Severinului și comitele Timișului, care a câștigat o victorie contra Turcilor — Pesty F.: Szörényi I. 33. de aceea regele îi dăruiește lui N. Perény în hotarul vărâdiei, o cetate cu tot ce ținea de ea (Pesty F.: Krassó, III. 130).

(Urmează).

C. R.

Pentru uniforme școlare sursa cea mai bună Muzsaj, Arad vis-a-vis de Tel. 15

Informațiuni

Ministerul Aerului și Marinei a hotărât ca până la apariția regulamentului Legii A. A. T. care va da detalii asupra punerii în aplicare a art. 16 (alinatul c.) din Lege, numai depozitele de combustibili lichizi dela 10.000 litri în sus, aflate în centrele populare, se vor proteja, contra bombardamentelor aeriene așa cum prevedea legea, iar cele inferioare acestei capacități, fiind considerate ca stațiuni de desfacere vor fi golete la declararea iminentei pericolului aerian.

Domnii Secretari Generali ai Frontului Renașterii Naționale: Victor Moldovanu și G. V. Apostoleanu, au vizitat, Vineri 27 Octombrie, județele Someș și Năsăud, interesându-se de situația generală și, îndeosebi, de situația agricolă.

Continuând să apară în unele ziaruri informații greșite cu privire la adâncimea barei dela Sulina, adâncimea porturilor și căilor de comunicație pe apă face cunoscut, că dela luarea în primire a administrației guvernelor Dunărei dela Comisiunea Eu-

ropcană a Dunărei, în urma măsurilor luate prin direcțiunea Dunărei maritime, adâncimea la bard a fost tot timpul menținută între 23-30 picioare (8,54 m.), adică cu mult peste cele 24 picioare cerute de navigație.

Iar pe canalul maritim Sulina-Brăila, mulțumită intervențiilor de dragaj preventiv, adâncimea s'a menținut constant la 24 picioare (7,32 m.), cât e nevoie pentru navigație.

De altfel, Radio-București anunță zilnic, la buletinul hidro-meteorologic dela ora 12, și adâncimea barei dela Sulina.

Ministrul Portugaliei, Dl. Fernando Quartin de Oliveira Bastos, a remis Domnului Prim Ministru Constantin Argetoianu Colanul și Marele Cordon al Ordinului Sant Jago de Spada, care i-a fost conferit de Președintele Republicii Portugalieze. Acest ordin este unul din cele mai vechi, întemeiat în Castilia, în anul 1170. El se acordă foarte rar.

Numărul persoanelor decorate cu Colanul acestui Ordin, este foarte restrâns.

Posta redacției

Timișoara. Te-am căutat Vincri pretutindeni, dar nici acasă n'ai fost de găsit. Nu mă pot deplasa așa des, fiindcă nu-mi rentează, ceace — cred că — vezi și d-ta.

Marin. Tânărul cu ochelari, este fiul unui angrosist bogătaş. Pentru ce a comandat — țiganului să-i cânte — numai ciardaș?, probabil că s'a lepădat de hitlerism și a devenit ciardașist.

Este adevărat că, cu banii cheltuiți putea să ceară și cântece românești, deoarece gologanii găști-gați de bătrânul șwab șgărcit, și risipiți de cel tânăr, au fost de proveniență română.

De unde are atâția bani ca să facă chiar risipă, nu știm, dar sperăm a afla în curând.

Ionel — Oradea. Blonda este prima, adică superioară casieritei din cauză, așa că a doua este un fel de rezervă, împreună cu aceia dela ușa.

Cum se vede este adevărat ceea ce ai afirmat, cu toate că la început nici eu nu vroiam să cred, că este posibil a descoperi un nou Barbă Albastră.

În numărul viitor servesc câteva date noi și amuzante, cel puțin pentru... DUDU.

Cercul de Recrutare Arad

Comunicat

Se aduce la cunoștința tinerilor din Contingentul 1940 precum și a tinerilor cu termen redus din Contingentul 1940 și mai vechi, chemați pentru încorporare pe data de 1 Nov. 1939, că încorporarea lor se amână pentru ziua de 15 Nov. 1939, când urmează a se prezenta acestui Cerc de Recrutare.

Comand. Cerc. Recr. Arad, Colonel D. GRAUR.
Șef Bir. 1. Recrut. Arad, Maior I. SELEGEANU.

Minune

- Nevastă-mea a născut azi noapte.
- E băiat?
- Nu.
- Vaszied, e fată.
- Ei asta-i! Da cum de ghiciși?

Oarecare diferență

Ea: — Ași dori o manta nouă de tigru.

El: — Păi e destul de bună aia a ta. Nici nu e așa de mult de când o ai.

Ea: — Eh, o port de trei ani!

El: — Ei și! Tigru a purtat-o totată viața, și tot n'a mai protestat...

Calcul difcil

- Câți ani ai, micuță Lily?
- Nu știu domnule... mama avea treizeci de ani când m'am născut și acum are numai douăzeci și opt!

O slujbă importantă

— Ti-a spus casierul ce ai de făcut?

Noul picolo: — Da, domnule, trebuie să-l trezesc oridecâteori intră patronul în birou.

Galanferie

— Când aveam vârsta dv. domnule, un tânăr n'ar fi lăsat niciodată o femeie să stea în picioare în tramvai!

— Desigur... pe atunci se călătoreau cu diligența...

Unui scrib neaslămpărat...

Tu scrib păcătos și umilit
De foști ciocoi îndârjit,
Dar tu neînțelegând,
Te-ai obrăznicit, în treabă te gășind.

După milă cerșind
Ai să cazii de mine biruit.
Aplecându-ți capul pe ogor,
Vei constata că el este gol.
Cum de n'ai învățat,
Că bătrânul trebuie respectat?
Acest — ultim — caz,
Să-ți servească drept învățătură,
Ca pe viitor, cu capul aplecat,
Să faci mai multă lectură.

Dr. Richard Klein

specialist de inimă
CONSULTĂ DIN NOU
Arad, Str. Rusu Șirianu 4.

Intreprinderea Comunală a Municipiului Arad

AVIZ

Se aduce la cunoștința publicului că halta fixă din Piața Avram Iancu, spre gară, în fața prăvăliei Kramarovici se desființează pe data de azi, dar menține halta fixă din colțul străzi Moise Nicoară, cu direcția spre gară, unde se pot face transbordările de pe alte linii pe linia No. 1.

DIRECȚIUNEA

Jucati cu încredere la Loteria de Stat!

COLECTURA OFICIALĂ
Sediul central CLUJ: Regi na Maria No. 46. ARAD:
I. Olariu, Str. Brătianu 3.

OFENSIVA ȘTIINȚEI

(Urmare din pag. I-a)

desvoltarea lor. Sociologii au descoperit chiar o lege de identificare a stadiilor istorice, arătând că se poate vorbi de prefaceri în structura spirituală și socială a unei națiuni numai în măsura în care înfloresce știința. Iar barometrul acesta judicios ni se aplică în chip netăgăduit. Regimul constituțional din 1938 nu este altceva decât o încordare generală prin muncă și disciplină spre a desăvârși statul modern și a crea condițiuni optime de viață poporului român. Încă o confirmare despre valoarea și misiunea istorică a acestui regim al solidarității naționale, o aduce ofensiva științei inițiată de profesorii universitari.

Stofe pt. Doamne

Stofe bărbătești

haine și paltoane
În prețurile dinainte de urcare pe durata războiului de toamnă la F I R M A:

ILIE MOTIU

ARAD

Plantațiuni de orez în Bulgaria

SOFIA. Unele state din Europa sudestică au întreprins în anii din urmă încercări pentru a aclimatiza plantele de orez în regiunea respectivă, pentru a le face plantabile. Reușitele acestor încercări în Bulgaria de sud, au îndemnat cercurile interloare de orez. În prezent se luată în vedere plantațiunile de orez, de dată numai în valea flului Maritza, va fi de hectare.

Domnul Constantin Argetoianu, Președintele Consiliului de Miniștri primește următoarele telegrame:

Studentimea facultăților de mine și metalurgie și de electromecanică ale politehnicei din Timișoara întruniți în adunare generală astăzi 28 Oct. 1939, aderă cu însuflețire la Frontul Național studentesc în care văd un solid organism național de muncă jertfă și devotament pentru Regele și țară, gata întotdeauna de a urma directivele și îndemnul Domniei Voastre. Vă urăm sănătate.
Președ. Studenților Minieri Profesor Ing. Ilie Popescu. Secretar Student. Avram Lazăr, președ. Studenți Electromecanici conferențiar Dr. Ing. Ion Vlădescu. Secretar Student Grigoriu Aristide.

Portive Politehnica Timișoara hotărât cu mare însuflețire încadreze în Frontul Național studentesc, care urmărește între altele, dezvoltarea calităților morale prin propășirea științifică, ei se identifică în cu ideologia frontului național studentesc și făgăduiesc solemn credința neșrămutată față de S. Regele Carol al II-lea și munca și jertfa pentru patrie făcut cu crez, asigurându-și dăncul nostru devotament și sănătate!
Președinte Conferențiar Inginer Ion Vlădescu, Secretar Student Savu Spiridon.

Exportul de petrol a Rusiei Sovietice

BERLIN. De curând agenția Havas a răspândit o știre după care Uniunea Sovietică ar fi importat în anul trecut mai mult decât 100.000 tone benzină pentru avioane din Statele Unite. Din această știre, agenția Havas trăgea concluzia, că speranțele germane privitoare la o aprovizionare cu benzină din Rusia n'ar avea nici un temei. Această concluzie e privită în Germania ca fiind greșită. Aici se amintește că în 1936 Franța însuși a cumpărat din Rusia sovietică 567.000 tone benzină. Rusia nu este numai unul dintre producătorii cei mai mari de petrol din lume ci și unul dintre exportatorii cei mai de seamă. În 1938 exportul Uniunii Sovietice era de 1.9 milioane tone petrol și derivate de petrol, dintre care 337.000 tone benzină. Cifra exportului de benzină a anului 1938 însă nu trebuie privită ca fiind o dovadă a capacității întregi de export pe acest domeniu, deoarece de ex. în 1933 Rusia Sovietică exportase 1.26

mil. tone benzină față de un total de petrol și derivatele de 1.98 mil. tone. Dealtfel afirmația Rusia cumpără benzină din Statele Unite corespunde adevărului însă concluziilor trase din fapt. Din considerațiuni geografice, Rusia cumpără petrol din America de nord și anume prin armata sa din răsăritul părții. Deaceia condițiuni de transport peste oceanul pacific cu mult mai prielnic decât portul benzinei proprie din Rusia spre Asia. În afară de Rusia mai cumpără petrol și derivatele petrolului rusesc: Franța, Italia, Spania, Japonia, Turcia, Belgia, Danemarca și altele.

Dr. HĂLMĂGIA medic dentist s'a reținut
Consultă 10-12 și 2-4
ARAD,
Str. Consistoriului

Stofe pentru haine bărbătești, uniforme școlare și militare cu preț foarte puțin se vând la Postăvăria FAUR ARAD, B-Reg. Maria

Tineretul românesc și renașterea țării

Intotdeauna tineretul a constituit generația de avangardă, de curaj și de entuziasm. În toate marile probleme ale națiunii, tineretul a luat parte activă, a luptat și a impus o cadentă.

Acum, când întreaga țară românească, dela un capăt până la celălalt, este cuprinsă de flacăra renașterii naționale, acum când națiunea solidară în jurul Regelui său, lucrează din răsputeri la consolidarea țării, tineretul românesc conștient și cinstit, entuziast și plin de gânduri bune, s'a încadrat în această nobilă acțiune, pentru a aduce prin puterea lui de muncă, prin arzătoarea iubire de țară, o contribuție mare și de care era nevoie.

Prin asociațiile studentesti, prin grupările de specialitate, tineretul țării, în întregime, s'a încadrat s'a conștient, cu marele curent de renaștere națională.

Pe când înainte vreme în timpurile vechilor agitații politice, tineretul era întregul numai ca o masă de manevră, în diferitele planuri pe care le puneau în aplicare mari maeștri ai ceremoniilor oculte, astăzi, în timpurile renașterii naționale, tineretul încadrat va fi

întrebuințat în marea acțiune de redresare a țării și din el se va recruta cele mai bune elemente pentru a fi puse la posturile de comandă.

Iată o stare de spirit nouă. Iată o altă concepție statală. Iată o schimbare care va fi simțită de sufletele vibrante și pline de dorința de a înfăptui.

Tineretul, așa cum îl cunoaștem noi, așa cum îl știm, cu puterea lui de pătrundere, cu dorința lui de realizare și cu năzuința lui în mai bine, va duce vânt nou de regenerare, de progres și de restabilire a unei demnități naționale.

Înăuntrul Frontului Renașterii Naționale, luând pentru isbânda noii doctrine politice, muncind pentru țară și Rege, tineretul românesc nu va mai putea acționa decât numai într-o ordine dinainte stabilită și cunoscută, nu va mai fi întrebuințat decât într'un anumit cadru, va fi un element disciplinat, ordonat și ascultător, într'un mare organism de regenerare națională și socială.

Cu tineretul românesc în marea acțiune de renaștere națională, se începe o perioadă nouă mare și plină de cele mai bune promisiuni.

D. Bernard Shaw ca politician

STOCKHOLM. Revista engleză „Statesman and Nation” și-a pus la dispoziția rândurile ei marelui poet și sarcastic englez Bernard Shaw care, după reproducerea ziarului german, scrie i. a.: „Voi ne îndemnăm să fim hotărâți și tari, noi nu putem să fim hotărâți și tari pentru nimic. Pentru ce suferim? În ce să fim hotărâți și tari? Care, în numele dracului, este cauza (războiului = completarea acțiunii) acum, când am lăsat să meargă Polonia?”

D. Bernhard Shaw continuă să spună că d. Chamberlain și Churchill au semnat drept felul războiului stăpânirea cu totul a „Hitlerismului”. So spun acum Angliei, că dacă nu am deporta pe d. Hitler însuși la St. Helena, dui ar anepta curând Elveția, Olanda, Belgia,

Scotia, Irlanda, Australia, Noua Zeelandă, Canada și în fine întreaga lume iar d. Stalin i-ar da ajutor la aceasta. D. Bernhard Shaw crede a răspunde la aceste sponuri, că oamenii, cari vorbesc în așa fel au teama de mintea lor proprie. Stalin, cum spune d. Shaw, va purta de sigur grija încât nimeni, nici chiar preștimății englezi, nu vor întreprinde una ca asta. Iar d. Roosevelt este neîndoicnic de aceeaș ca d. Stalin”.

Se poate presupune că d. Shaw greșește dacă speculează pe o diferență de păreri între Rusia și Germania, care fără și-au fixat minuoș domeniile lor de interes în sistemul pactelor încheiate între ele și care corespund în întregime necesităților naturale și istorice ale acestor puteri mari.

Logofitele de fier în zăcămintele poloneze

WARSZAWA. Germanii au un deosebit interes pentru minereurile de fier din Polonia, care se găsește abia într'o măsură destul de mare. După un timp înaintea izbucnirii războiului, Institutul geologic din Varșovia publică niște cifre referitor la zăcămintele de fier din Polonia. După această studiu, ele se ridică la 167 milioane tone, dintre care 64 mil. tone au fost deja precizate în privința evantumului și localizate, iar 103 mil. tone au fost presupuse ca fiind prezente în baza anumitor informații. Toate aceste rezerve, care aparțin specialiştilor străini sunt estimate chiar la 200 mil. tone, se găsește în sfera de interese germane. În unele lângă Olkusz și Tarnowice sunt 72 mil. tone de minereuri au fost deja încadrate cu o parte în regiunea a Sileziei Superioare războiului cuprinsului Reichului. Reșterele cele mai mari de minereuri de fier sunt cele din zăcămintele Kielce, Lublino, mai ales la Radom și Lublino. Geologii polonezi le estimează la 144.8 mil. tone. La acestea se mai adună minereuri de fier de calitate mai inferioară cu un

volum de 15 mil. tone. În ultimii ani, Polonia și-a acoperit trebuințele fabricilor de fier cu mai mult decât jumătatea din producția proprie. În anul 1937 exploatarea era de 792.000 tone, la care sumă s'a mai adunat un import de 651.000 tone; în anul 1938 exploatarea a sporit până la suma de 873.000 tone față de care importul de fier brut resp. minereuri de fier era de 665.000 tone.

Noii proiecte industriale ale Rusiei Sovietice

LENINGRAD. Institutul de proiecte din Leningrad a industriei minelor de fier completează în prezent proiectele definitive pentru uzinele de fier la Amustalstroj în Komсомosk (Siberia - răsăriteană) care au fost luate deja în construcție. Acolo vor fi ridicate doi cupurtori de topit fier, o turnătorie de oțel, o uzină de vâlătuc și o fabrică chimică și pentru coes. Costurile vor fi de 800 milioane Ruble. Mai departe acest Institut va termina în curând proiectele pentru o uzină de

Semnalarca unei ciudațenii

Dacă ar fi să privim lucrurile mai în miezul lor, problema pe care o vom înșeala aici parecă ar fi mai mult decât cuprinde în înșelesul său termenul „ciudaț” — și

Moțiune

Conducerea Uniunilor de Bresle Meseriași din România, împreună cu comitetele Breslelor de Meseriași din Ținutul Bucegi, întrunite azi 19 Octombrie 1939 la Camera de Muncă București, au aflat cu îngrijorare că la discuția pe articole a Legii Breslelor, care are loc în Comisia de Legislație Civilă a Camerei Deputaților, s'a preconizat scoaterea meseriașilor de sub autoritatea Ministerului Muncii și trecerea lor la alte Minister.

În repetate rânduri meșteșugăria noastră organizată în uniuni și bresle profesionale și-a manifestat voința ei hotărâtă de a rămâne sub autoritatea Ministerului Muncii, unde interesele și nevoile ei vitale găsesc soluțiunile și sprijinul cuvenit.

Pe de altă parte întreaga legislație cu privire la muncă, care cuprinde și pe meseriași, precum și instituțiunile de o capitală importanță ca: Asigurările Sociale, Camerele de Muncă, Calificarea profesională, jurisdicția Muncii, etc. sunt strâns legate de viața și activitatea meseriașilor prin Ministerul Muncii, care coordonează activitatea acestor instituțiuni.

Crearea Ministerului Muncii a constituit un evident și real progres pentru meseriași, ale căror nevoi au găsit climatul și înțelegerea atentă și obiectivă necesară soluționării lor juste.

Despărțirea meseriașilor de Ministerul Muncii, în momentul când întreaga meșteșugărie se organizează cu avânt și își întemeiază speranțele în bresle, ar produce o deziluzie și o demoralizare profundă păgubitoare organizării în bresle și chiar o lichidare a acestor bresle.

Legislația de protecție a muncii care depinde în inițiativă și aplicare exclusiv de Ministerul Muncii, ne interesează de aproape. Solidându-ne solidari cu năzuințele de o viață mai bună și mai omenească a colaboratorilor noștri din atelier. Lucrători și ucenici, locul nostru firesc este alături de aceștia la același Minister tutelar și deci nu putem fi despărțiți în ministere deosebite.

Adunarea comitetelor de Uniuni de meseriași din toată țara și bresle de meseriași din Ținutul Bucegi, cere reprezentanților parlamentari ai muncii să susție solidar justele noastre observațiuni asupra legii breslelor, concretizate în memoriul nostru din 11 Septembrie a. c.

Adunarea Comitetelor ține să mulțumească din nou D-lui Profesor Mihail Ralea, Ministrul Muncii, pentru sollicitudinea ce permanent o arată clasei meșteșugărești și îl roagă să se facă exponentul voinței meseriașilor de a rămâne sub autoritatea Ministerului Muncii.

Ștefi care va fi ridicată tot în Siberia în zăcămintele Kemerovo (Kuznezki). Capacitatea planuită a fabricii va fi de 135.000 țevi de metal anual. Costurile vor fi de 250 mil. Ruble. În zăcămintele Urali sunt proiectate uzine de fier la Nishni-Tagilj, unde vor fi ridicate doi cupurtori noi de topit fier, o turnătorie de oțel și alte fabricii metalurgice. Dealtfel construcția acestor uzine a fost deja începută. Alte proiecte prevăzute mai sunt uzinele de fier la Chalilowo și Baku.

am putea chiar spune, fără ocol, că stăm în fața unei primejdii. Și se va vedea cum.

Ne-a atras în special atenția relația unui corespondent din Cluj a ziarului „Universul”, care, la 4 Octombrie, a inserat-o sub titlul: „Inercarea de maghiarizare a românilor din întreprinderile minoritare din Ardeal”. Conținutul corespondenței, prin realitatea pe care o degolește, este foarte important — și nici un român din cei cu dragoste de țară nu poate rămâne indiferent într'o problemă de valoare națională.

„Se pare — scrie corespondentul ziarului — că introducerea legii protecției primatului muncii românești, conducătorii acestor întreprinderi (a celor maghiare, n. n.)... caută să dea mediului înconjurător o iluzorie maghiarizare”.

Aceasta este problema pe care o semnaleză „Universul” și pe care noi o reedităm aici, difuzând-o pe unde scrisului în acest colț de țară. Fiindcă, orice român trebuie să conștientă că noi, problema pusă în discuție este o capitală importanță. Ea atinge însăși construcția și consolidarea românismului în mijlocul căruia s'au cuibărit minoritari, cari, în aproape toate cazurile, într'un chip inexplicabil, ne dușmănesc cu atâta aspră și mocnită mânie.

În întreprinderile minoritare, „numele lucrătorilor români — relatează corespondentul „Universului” — sunt stăleite în așa fel încât a-jung să aibă o fonetică maghiară... iar numele de familie este de asemenea fonetic maghiarizat”. Mai mult: „Pe alt plan, — continuă acelaș corespondent, — trebuie reamintit că ucenicii români dela aceste întreprinderi dacă sfârșesc prin a deveni cumva meseriași, a-jung să nu mai cunoască nomenclatura românească a uneltelor cu care lucrează”.

„Aceasta, accentuează corespondentul dela Cluj, nu înșeamă însă că e o infiltrație firească, ce ar dovedi o superioritate numerică sau culturală... ci o sistematică și ascunsă luptă împotriva stăpânirii actuale. Din această cauză, acțiunea conducătorilor minoritari din întreprinderile din Ardeal, influențată de cine știe cine și stimulată, de cine știe ce iluzorie recompensă viitoare, e mai mult ca oricând o acțiune periculoasă Statului de libertățile căruia se bucură acești minoritari”.

Strădania acesta din umbră, cu scopuri atât de deochiate și protivnice românismului, a unor mino-

ritari proprietari de întreprinderi — nu numai că se cuvine a fi semnalată autorităților noastre muncitorești: inspectoratelor și camerelor muncii, ca să se prevină tentativa și pe cale oficială, ci acțiunea care nu poate fi calificată decât subversivă și drept un atentat la românism, trebuie desgolită, printr'o publicistică largă, tuturor românilor ce muncesc în aceste întreprinderi. În chipul acesta, românii, conștienți de rolul pe care îl reprezintă, se vor putea pune în gardă și mai întâi ei și cu mult folos, vor putea alcătui rezistența de care urmează să se lovească tentativa de înștrăinare.

Românii nu vor să asimileze nici un corp străin. Majoritatea lor este zdrobitoare în raport cu infiltrațiile minoritare. Inșă, pentru aceasta, nu putem îngădui, ca sub ochii noștri să ni se înștrăneze frații, nici chiar sub forma utilizării unor terminologii tehnice, câtă vreme le avem și noi pe ale noastre proprii.

Ordinea pe care trebuie s'o instauneze oficialitatea în întreprinderile a căror conducători se dedau la o activitate contra românismului, atentând la conștiința românilor muncitori, trebuie să meargă mână în mână și chiar trebuie să fie ajutat de acești români muncitori. Ei trebuie să semnaleze toate tentativele protivnice conștiinței lor românești și în deosebi trebuie să reziste.

Rezistența noastră a înșins asprimea tuturor veacurilor. Acei care se alintă cu „iluzoriile recompense viitoare”, acționând contra noastră din îndemnuri străine, se înșeală azi, așa cum s'au înșelat în trecut când aveau sabia puterii în mână.

Rezistența românului, așa cum a reușit să înșrângă până aci veacurile de asupra și de caznă, păstrând acelaș timp și acelaș suflet — va birui și de aci înainte veacurile.

SECUNDUS.

Aveți hârtii de valsera?

Să nu neglijați controlul lor la zi. Astel veți fi înștiințați cu eventualele câștiguri și eu prețul lor de bucură. Va adresați nouă cu încredere. Anexați mărei pentru răspuns.

STEFAN MARKUS ARAD Bul. Reg Ferdinand 38

S'a pus în vigoare

Un nou plan de tragere

cu șanse extraordinare pentru jucători, desființându-se seriile duble și clasele și s'a înființat un sistem de loterie pe tranșe

2 TRAGERI în luna Noemvrie 1939

Tranșa I-a la 15 Noemvrie

Tranșa II-a la 18 Noemvrie

Câștigul principal va fi de

Lei 8 milioane

precum 21 câștiguri de și câte Lei Un Milion

Prețul unui sfert de loz este tot de Lei 200.—

Loteria de Stat

